
Norsk reprimande til fransk forskerteam

AKTUELT

TOM SUNDAR

Email: tom.sundar@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Et fransk forskerteam blir sterkt kritisert for å ha gjennomført en klinisk utprøvning av kreftbehandling som tidlig viste seg å være resultatløs.

På lederplass i siste nummer av *Journal of Clinical Oncology* (1), går professorene Sophie Fosså & Eva Skovlund ved Det Norske Radiumhospital skarpt i rette med en forskergruppe i Lyon som valgte å fortsette en klinisk utprøvning, selv om tidlige resultater viste at terapimetoden var verdiløs.

Uetisk å fortsette

I det samme tidsskriftet blir den kritiserte studien som Sylvie Negrier og kolleger har gjennomført på pasienter med avansert nyrekreft, publisert. Konklusjonen er at pasientene ikke hadde effekt av behandling med kombinasjonen av interleukin-2 og interferon-alfa-2a, verken med eller uten cellegiften fluorouracil (2).

Fosså & Skovlund omtaler publikasjonen som et eksempel på vitenskapelig uredelighet. Dette begrunnes med at forskerne ikke stanset undersøkelsen da en interimsanalyse avdekket dårlige resultater. De overholdt heller ikke sine egne forutsetninger og sitt eget studiedesign. De to norske kritikerne er særlig betenkt over at de franske forskerne fortsatte med å rekruttere nye forsøkspersoner, all den tid de innledende analysene ikke var ferdige.

Sophie Fosså & Eva Skovlund hevder at de franske forskernes hastverk med prosjektet har ført til at en rekke forsøkspersoner

som ikke burde ha vært inkludert, likevel ble rekruttert til studien. Hadde man stanset i tide, dvs. etter at resultatene fra interimanalysen forelå, ville bare 42 pasienter ha blitt tatt med, istedenfor 131 pasienter som ble sluttallet før forsøksseriene ble avbrutt. Ifølge protokollen var den opprinnelige planen å rekruttere 182 deltakere, blir det påpekt av nordmennene.

– Det som er galt, er at forskerne unnlot å stanse forsøksseriene da de på et tidlig tidspunkt skjønnte at resultatene ikke ville bli som de forventet eller håpet. Man burde ha avventet videre drift inntil interimanalysen var gjennomført. Det er uetisk å bruke potensielt toksiske medikamenter på så mange pasienter før virkningen i de første tilfellene er godt nok kartlagt, sier Sophie Fosså.

De siste dagene har hun fått en rekke positive tilbakemeldinger og støtteerklæringer fra kolleger, både i Norge og utlandet.

– Som kreftforskere er vi enige om at dersom vi ikke gjør ting på en ordentlig måte, vil forskningen vår miste sin troverdighet. Vi må ha svært gode grunner for å utsette pasienter for unødige påkjenninger, understreker Fosså.

LITTERATUR

1. Fosså SD, Skovlund E. Interim analysis in clinical trial: Why do we plan them? J Clin Oncol 2000; 18: 4007–8.
2. Negrier S, Caty A, Lesimple T, Douillard JY, Escudier B, Rossi JF et al. Treatment of patients with metastatic renal carcinoma with a combination of subcutaneous interleukin 2 and interferon alfa with or without fluorouracil. J Clin Oncol 2000; 18: 4009–15.

Publisert: 10. februar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. september 2026.